خراسان روزنامه صبح ایران
دوشنبه ۱۹ فروردین ۱۳۹۸ . ۲ شعبان ۱۴۴۰ . شماره ۲۰۰۶۸

سید عبدالحسین آل یاسین
(متوفای ۱۳۵۱ هـ.ق)

از علمای مبارز و بنام عراق در قرن چهاردهم هجری قمری و از شاگردان میرزا میرزای بزرگ شیرازی بود. سید عبدالحسین، مقام مرجعیت داشت. او در دوران استیلای استعمار انگلیس بر عراق، مبارزه گسترده‌ای را علیه استعمارگران آغاز کرد. سید عبدالحسین آل یاسین، جد مادری شهید آیت‌ا... سید محمد باقر صدر است و برخی فرزندان او، مانند شیخ راضی آل یاسین، در زمره علمای بنام دوران معاصر محسوب می‌شوند.

همخانه با خورشید

شماره ۱۶

سنگین شدن «کفه عدالت» در تقسیم امکانات عمومی

[انقلاب اسلامی] خامساً: کفّه عدالت را در تقسیم امکانات عمومی کشور سنگین کرد. نارضایتی این حقیر از کارکرد عدالت در کشور به دلیل آن که این ارزش والا باید گوهر بی‌همتا بر تارک نظام جمهوری اسلامی باشد و هنوز نیست، نباید به این معنی گرفته شود که برای استقرار عدالت کار انجام نگرفته است. واقعیّت آن است که دستاوردهای مبارزه با بی‌عدالتی در این چهار دهه، با هیچ دوره دیگر گذشته قابل مقایسه نیست. در رژیم طاغوت بیشترین خدمات و درآمدهای کشور در اختیار گروه کوچکی از پایتخت‌نشینان یا همسانان آنان در برخی دیگر از نقاط کشور بود. مردم بیشتر شهرها به ویژه مناطق دوردست و روستاها در آخر فهرست و غالباً محروم از نیازهای اوّلیّه زیرساختی و خدمت‌رسانی بودند. جمهوری اسلامی در شمار موفّق‌ترین حاکمیّت‌های جهان در جابه‌جایی خدمت و ثروت از مرکز به همه‌جای کشور، و از مناطق مرفّه‌نشین شهرها به مناطق پایین‌دست آن بوده است.

بازیگران تاریخ

حسن ارفع؛ ژنرالِ انگلوفیل!

حسن ارفع، یکی از سیاسی‌ترین نظامیان تاریخ معاصر ایران بود که در دوره محمدرضا پهلوی، به مدارج بالای نظامی دست یافت. به گزارش پایگاه مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، او به مقام‌های وزارت و سفارت هم رسید و در کودتای ۲۸ مرداد، علیه دولت دکتر مصدق فعالیت کرد. حسن ارفع، در سال ۱۲۷۴ هـ.ش، در شهر تفلیس به دنیا آمد. او تحصیلات دانشکده افسری را در سوئیس و فرانسه گذراند و در سال ۱۳۰۶، دوره دانشگاه جنگ را در پاریس طی کرد. ارفع در ۲۴ سالگی به استخدام ژاندارمری درآمد و در سال ۱۳۰۴ به سمت وابسته نظامی ایران در لندن منصوب شد. او پس از گذشت چند سال، با توجه به روابط خانوادگی و علاقه‌ای که انگلیسی‌ها به وی داشتند، به سرعت مدارج ترقی را طی کرد و در تهران به فرماندهی هنگ سوار دانشکده افسری منصوب و سپس معاون و رئیس این دانشکده شد. ارفع در سال ۱۳۲۳ به درجه سرلشکری رسید و چند بار در دوره محمدرضا پهلوی، به ریاست ستاد ارتش منصوب شد و در این پست، عناصر وابسته به انگلیس را به مقام‌های حساس نظامی و اطلاعاتی گمارد که یکی از آن‌ها، حسن اخوی، رئیس رکن دو ارتش و از طراحان و مجریان کودتای ۲۵ و ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بود. ارفع در عرصه سیاسی نیز، به شدت فعال و طرفدار انگلیسی‌ها بود. سید ضیاءالدین طباطبایی یزدی، نخست‌وزیر کودتا و انگلوفیل معروف، در زمره دوستان نزدیک او قرار داشت. ارفع در ارتش حزبی مخفی به نام «نهضت ملی» تأسیس کرد؛ همچنین، اداره سه حزب سیاسی دیگر را که به انگلیس وابسته بودند، بر عهده داشت که عبارت بودند از «حزب افق آسیا» و احزاب شبه‌فاشیستی «آریا» و «سومکا». او برای حمایت از دربار و شخص شاه و در عین حال، ضربه زدن به دولت دکتر مصدق، در ماجرای ربوده شدن و قتل سرتیپ افشار طوس، رئیس شهربانی مصدق، همکاری نزدیکی با مظفر بقائی و چند افسر دیگر داشت.

به مناسبت سالروز شهادت آیت‌ا... سید محمد باقر صدر و خواهر بزرگوارش

نابغه دوران در مصاف با الحاد و استبداد

جواد نوائیان رودسری
info@khorasannews.com

شخصیت شگفت‌انگیز و کم‌نظیر شهید آیت‌ا... سید محمد باقر صدر چنان است که نمی‌توان ابعاد گوناگون آن را در نوشتاری کوتاه به تصویر کشید؛ عالمی مجاهد که سراسر عمر کوتاه خود را صرف تبیین آموزه‌های ناب اسلامی کرد و در راه دفاع از حق و مبارزه با باطل، دمی آرام ننشست. کسانی که با تاریخ زندگی شهید صدر آشنایی دارند، می‌دانند که او پیش از آن که به سن بلوغ برسد، صاحب فتوا شد و بسیاری از متون رسمی حوزه‌های علمیه را بدون بهره‌مندی از استاد فرا گرفت. توانایی وی در تحلیل وقایع و دغدغه‌اش برای گشودن راهی تازه فراروی مؤمنان، با استعانت از تعالیم روح‌بخش اسلام، برای گذر از پیچ‌های تند تاریخی، از شهید صدر مرجعی محبوب ساخت که در حوزه هزار ساله نجف، همه نظرها را به خود جلب می‌کرد و همچون خورشیدی تابان، می‌درخشید.

■ **از تبار «صدر» و «آل یاسین»**

شهید آیت‌ا... سید محمد باقر صدر، در خاندانی اهل علم و فضیلت متولد شد؛ پدرش را در کودکی از دست داد و تحت مراقبت و تربیت مادر مؤمن و دانشمندش که وابسته به خانواده فاضل «آل یاسین» بود، تربیت شد. شهید صدر در ۱۴ سالگی به درجه اجتهاد رسید و یکی از شاگردان مورد توجه و علاقه آیت‌ا... العظمی خویی بود. او در ۲۰ سالگی، تدریس کتاب «کفایه الاصول» را آغاز کرد و درس خارج فقه وی، از ۲۵ سالگی‌اش، برگزار می‌شد. شهید صدر پس از رحلت آیت‌ا... العظمی حکیم، به عنوان مرجعی روشنفکر و جوان، مورد توجه مردم عراق قرار گرفت و بسیاری از شیعیان این خطه و نیز شیعیان لبنان، مرجعیت وی را پذیرفتند. با این حال، فعالیت‌های این عالم نابغه، تنها به عرصه فقه و اصول محدود نشد. او در دیگر عرصه‌های فرهنگی و اجتماعی نیز فعال بود و اعتقاد داشت که طلاب علوم دینی، نباید خود را به فراگیری دانش‌های سنتی رایج در حوزه‌ها محدود کنند و باید، برای پاسخگویی به نیازهای جامعه اسلامی، به‌روز باشند.

■ **مبارزه با انحرافات**

در همین دوره تاریخی بود که کمونیست‌ها، با استفاده از شرایطی که پس از به قدرت رسیدن عبدالکریم قاسم به وجود آمده بود، موجی از تبلیغات الحادی را به راه انداختند و شعارهای جذاب و عوام‌فریبشان، تعداد زیادی از جوانان مسلمان را به خود جذب کرد. شهید صدر با درک شرایط بحرانی به وجود آمده، با دقت و باریک‌بینی مثال‌زدنی، به واکاوی دیدگاه‌های مارکسیستی پرداخت و با نگارش آثاری کم‌نظیر، ضمن ارائه آموزه‌های اسلامی، با زبانی همه‌فهم، به شبهه‌هایی که از سوی کمونیست‌ها مطرح می‌شد، پاسخ داد و افزون بر این، مبانی اندیشه مارکسیست‌ها را به نقد کشید. شهید صدر، همزمان با این اقدامات، به حمایت از اعضای گروه «جماعه العلماء نجف» که در همین مسیر گام برمی‌داشتند، پرداخت و با انتشار مقالات علمی و تأثیرگذارش در مجله پرطرفدار «الاضواء»، به جبهه فکری مسلمانان در برابر مارکسیست‌ها، حالتی هجومی داد و اندیشه‌های التقاطی را عقب راند. دو اثر وزین و ارزشمند «فلسفتنا» (۱۳۷۹ هـ.ق) و «اقتصادنا» (۱۳۸۱ هـ.ق)، حاصل این دوره پرثمر از حیات شهید صدر است.

شهید صدر به فعالیت سیستماتیک معتقد بود و اعتقاد داشت که باید برای پاسداری از مرزهای اعتقادی و فرهنگی، فعالیت‌ها انتظام قابل قبولی داشته باشد. بر همین اساس، او به حمایت از «حزب الدعوه الاسلامیه» پرداخت؛ حزبی بر مبنای ایدئولوژی اسلامی که اساسنامه آن نیز، توسط شهید صدر تدوین شده بود. تأسیس این حزب، نقطه عطفی در تاریخ مبارزات سیاسی مردم عراق محسوب می‌شود.

پس از به قدرت رسیدن حزب بعث، «حزب الدعوه» مرکز ثقل مبارزات مردم مسلمان عراق علیه جنایات بعثی‌ها بود.

■ **فتواهای تاریخی**

با افزایش قدرت حزب بعث در عراق و آشکار شدن اقدامات ضد دینی و ضد مردمی سرکردگان این حزب، شهید صدر در اقدامی انقلابی، عضویت در این حزب را حرام اعلام کرد: «به اطلاع عموم مسلمانان می‌رساند که پیوستن به حزب بعث، تحت هر عنوانی، شرعاً حرام و هرگونه همکاری با آنان به منزله یاری ظالم و کافر و دشمنی با اسلام و مسلمین است.» این فتوا مانند پُتک بر سر بعثی‌ها فرود آمد و باعث انزوای آن‌ها شد؛ اما دست‌های پنهان حامی مزدوران بعثی، مسیر آن‌ها برای دستیابی به قدرت کامل سیاسی را در عراق، هموار کرد. دو سال بعد از صدور این فتوای تاریخی، مأموران امنیتی رژیم بعث که از فعالیت‌های «حزب الدعوه» به وحشت افتاده بودند، به بیمارستان نجف هجوم بردند و شهید صدر را، در حالی که به دلیل بیماری بستری شده بود، بازداشت و روانه بیمارستانی حفاظت شده در کوفه کردند. واکنش دوستداران پرشمار شهید صدر به این اقدام، برای رژیم غافلگیرانه بود. بازارها تعطیل و راهپیمایی‌های هزاران نفری برگزار شد. بعثی‌ها که قادر به کنترل اوضاع نبودند، ناچار شدند شهید صدر را آزاد کنند؛ اما این پایان ماجرا نبود؛ آن‌ها روش مبارزه با مرجع تقلید شجاع و آگاه را تغییر دادند.

> با افزایش قدرت حزب بعث در عراق و آشکار شدن اقدامات ضد دینی و ضد مردمی سرکردگان این حزب، شهید صدر در اقدامی انقلابی، عضویت در این حزب را حرام اعلام کرد: «به اطلاع عموم مسلمانان می‌رساند که پیوستن به حزب بعث، تحت هر عنوانی، شرعاً حرام و هرگونه همکاری با آنان به منزله یاری ظالم و کافر و دشمنی با اسلام و مسلمین است.» این فتوا مانند پُتک بر سر بعثی‌ها فرود آمد و باعث انزوای آن‌ها شد

مدتی پس از آزادی شهید صدر، رژیم بعث رویکردی مزورانه را برای ضربه زدن به جایگاه مرجعیت، در پیش گرفت. بعثی‌ها روحانی‌نماهایی را به عنوان واعظ، به مساجد فرستادند و کوشیدند تا افکار عمومی را تحت تأثیر القائات این افراد قرار دهند؛ اما شهید صدر در اقدامی غافلگیرانه، نقشه آن‌ها را نقش بر آب کرد: «به اطلاع عموم مسلمین عراق می‌رساند که شرکت در نماز جماعت کسانی که از سوی مراجع تعیین نشده‌اند، از نظر شرع مقدس اسلام، حرام است.» این فتوای صریح و قاطع، رژیم بعث را در انفعال کامل قرار داد.

■ **همراه با انقلاب اسلامی ایران**

شهید صدر در زمره علمایی قرار داشت که از ابتدای نهضت اسلامی مردم ایران، به دفاع و حمایت از آن پرداخت. هنگامی که امام خمینی(ره) به ترکیه تبعید شدند، شهید صدر از کسانی بود که به این اقدام به شدت اعتراض کرد و زمانی که بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران، از ترکیه به نجف رفتند، شهید صدر از علمایی بود که به استقبال امام(ره) رفت و مقدم ایشان را گرامی داشت. او به شاگردانش توصیه می‌کرد در درس خارج امام خمینی(ره) شرکت کنند و از دانش ایشان بهره ببرند. می‌توان گفت که در بین مراجع مقیم نجف، شهید صدر گسترده‌ترین ارتباط را با امام خمینی(ره) داشت. با اوج گرفتن انقلاب اسلامی و هجرت امام خمینی(ره) از عراق به پاریس، حمایت‌های شهید صدر تداوم پیدا کرد و بیشتر شد. با رسیدن خبر پیروزی انقلاب اسلامی ایران، شهید صدر، شامگاه روز ۲۳ بهمن‌ماه سال ۱۳۵۷، بر فراز منبر مسجد جواهری نجف اشرف قرار گرفت و سخنرانی شورانگیزی ایراد کرد؛ او پروردگار را به خاطر این پیروزی بزرگ شکر کرد و از مردم عراق خواست به شکرانه این اتفاق بزرگ و برای حمایت از انقلاب اسلامی ایران، فردا به خیابان‌ها بیایند و تظاهرات بزرگی را برپا کنند. روز بعد از ایراد این سخنرانی، شهرهای بزرگ و کوچک عراق، شاهد برپایی راهپیمایی‌های بزرگ و گسترده بود.

تظاهرات بزرگ مردم عراق در حمایت از انقلاب اسلامی ایران، رژیم بعث را به وحشت انداخت. خانه شهید صدر در نجف اشرف محاصره شد و هیچ کس نمی‌توانست به منزل این مرجع تقلید رفت و آمد کند. حتی حجت‌الاسلام سید محمود دعایی، نماینده سیاسی وقت ایران در عراق نیز، از دیدار با شهید صدر منع شد. همزمان، مأموران رژیم بعث، شهید صدر را برای صرف نظر کردن از فتوای تحریم علیه حزب بعث و حمایت نکردن از انقلاب اسلامی ایران، تحت فشار گذاشتند؛ اما آن مرجع تقلید آگاه و مبارز، ضمن اظهار مسرت از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، آن را تحقق یکی از آرزوهای خود دانست و پیشنهاد بعثی‌ها را به صراحت رد کرد. در پی بازداشت شهید صدر، بنت‌الهدی صدر، خواهر دانشمند وی نیز، به جرم ایراد سخنرانی کوبنده و افشاگرانه‌اش در حرم امیرالمؤمنین(ع)، بازداشت شد و مانند برادر بزرگوارش، تحت شدیدترین شکنجه‌ها قرار گرفت؛ شکنجه‌هایی که در نهایت، به شهادت آن دو مبارز آگاه، در ۱۹ فروردین ۱۳۵۹ انجامید.

تاریخ معاصر

انشعاب در حزب توده؛ روایت یک گسست

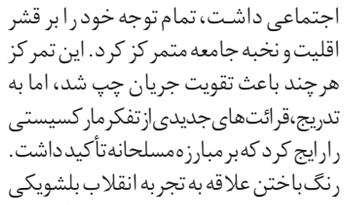

سران حزب توده در مسکو

حزب توده، یکی از احزاب فراگیری بود که به دلیل سابقه، نظم و عضوگیری، نقش تعیین‌کننده‌ای در فضای سیاسی-اجتماعی ایران دهه ۱۳۲۰ ایفا کرد. به گزارش پایگاه مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، فعالیت‌های زیرزمینی حزب توده، پس از کودتای ۲۸ مرداد و قلع و قمع اعضای آن آغاز شد. توده‌ای‌ها فعالیت‌های خود را صرفاً به کنش‌های سیاسی محدود نکردند؛ بلکه گستره‌ای از شاعران، نویسندگان و به طور کلی روشنفکران دهه ۱۳۴۰ را به سمت خود جلب کردند؛ به طوری که بسیاری از افراد این طبقه اجتماعی، خواسته یا ناخواسته، متهم به طرفداری از حزب توده بودند. با این حال، با سرخوردگی نیروهای سیاسی جریان چپ که بعد از دهه ۱۳۴۰ اتفاق افتاد، فضای گرایش‌های سیاسی نه تنها چپ‌گرایانه‌تر شد، بلکه حالت رادیکال‌تری نیز به خود گرفت. حزب توده، که از قبل، میان دانشجویان پایگاه اجتماعی داشت، تمام توجه خود را بر قشر اقلیت و نخبه جامعه متمرکز کرد. این تمرکز هرچند باعث تقویت جریان چپ شد، اما به تدریج، قرائت‌های جدیدی از تفکر مارکسیستی را رایج کرد که بر مبارزه مسلحانه تأکید داشت. رنگ باختن علاقه به تجربه انقلاب بلشویکی شوروی که متعلق به نسل پیش بود، ناکامی‌ها و شکست حزب توده در سال ۱۳۳۲، نوع تحلیل و بررسی برنامه‌های اقتصادی و فرهنگی رژیم شاه و نیز، نوع تحلیل جامعه ایران، باعث ایجاد انشعاب در حزب توده و ظهور گروه‌های تندرو و چپ‌گرایی شد که میانه‌ای با توده‌ای‌ها نداشتند. موج انقلاب و حرکت انقلابی در همه کشورها، باعث شد دو انشعاب درون حزب توده شکل بگیرد؛ نخستین انشعاب، اتفاق دو حوزه آلمان (با محوریت خانبابا تهرانی) و انگلیس (با محوریت پرویز نیکخواه، محسن رضوانی و دیگران) بود که اولین هسته‌های تشکیل یک گروه انقلابی سرخورده از حزب توده را به وجود آورد. دومین انشعاب در حزب توده هنگامی اتفاق افتاد که سه عضو رده بالای حزب، در سال ۱۳۴۴ به دلیل نظرات مائوئیستی اخراج شدند. با این حال، سازمان جدید، هیچ‌گاه نتوانست در داخل کشور جای پایی برای خود ایجاد کند. هر دو سازمان، به جای شوروی، از چینی‌ها و آلبانیایی‌ها الهام گرفتند و تصورات غیرواقعی درباره جامعه ایران و علل و نتایج اقدامات شاه داشتند. مطابق گزارش‌های موجود در اسناد لانه جاسوسی، این تناقضات و برنامه‌های غیرواقعی خیالی، چه از طرف سازمان‌های مسلحانه انقلابی چپ‌گرا و چه از طرف مرکزیت حزب توده، سرانجام باعث بی‌اعتباری آن‌ها شد.

جناب دکتر علی جنگجو
که با حس نوع دوستی و اتخاذ تصمیمات درست در لحظات دشوار عمل جراحی موجب نجات و بهبود همسر عزیزم شدید کمال تشکر را دارم
رجب مهدیزاده
۹۸۰۰۲۰۳۴/ق

صفحه آرایی
واحد صفحه‌آرایی روزنامه خراسان سفارش می‌پذیرد
layout@khorasannews.com ۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰

آگهی مناقصه عمومی شماره ۹۸/۱ (دومرحله ای)
شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد
شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد در نظر دارد کات اوت فیوز، تیغه جداساز هوایی، برقگیر ۲۰ کیلوولت، مقره کششی و مقره سنجاقی کامپوزیت مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس های ذیل مراجعه گردد:
۱- مشهد - بلوار خیام - شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد - امور تدارکات- اداره خرید کالا- تلفن ۳۷۶۸۱۰۶۷-۰۵۱
۲- سایت معاملات توانیر www.tavanir.org.ir
۳- وب سایت شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد www.Meedc.ir
۴- پایگاه ملی مناقصات http://iets.mporg.ir
روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد
www.meedc.ir
۹۷۱۸۸۵۲۲/ش

جناب آقای مهندس آذرمهری
انتخاب بجا و شایسته حضرتعالی را به سمت مدیریت و مدیر عاملی سرزمین موجهای خروشان صمیمانه تبریک عرض نموده ، امید است با بهره مندی از دریای دانش و درایت جنابعالی روزهای درخشانی را در کنار هم باشیم.
از طرف برادران طاهری
۹۸۰۰۱۲۶۹/ق

جناب آقای دکتر سید مجید حسینی
با قلبی سرشار از احترام و سپاس از تشخیص و راهنمایی به موقع جنابعالی که موجب نجات همسر عزیزم گردید کمال تشکر را دارم
رجب مهدیزاده
۹۸۰۰۲۰۳۲/ق

آگهی مزایده
نظر به اینکه سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری نیشابور درنظر دارد اماکن ورزشی ذیل را با شرایط موجود برابر جدول ذیل از طریق برگزاری مزایده برای مدت دو سال و به صورت اجاره ماهیانه واگذار نماید، لذا بدینوسیله از کلیه اشخاص واجد صلاحیت دعوت به عمل می آید جهت دریافت اسناد مزایده و اطلاعات تکمیلی به آدرس نیشابور- میدان امام- ساختمان شهرداری-امور حقوقی وقراردادها(تلفن ۴۲۲۲۲۰۰۱- داخلی ۱۱۳۰-۱۱۳۲) و یا سایت شهرداری www.neyshabur.ir مراجعه نمایند.
مهلت دریافت اسناد و برگه پیشنهاد قیمت مزایده و سایر شرایط از تاریخ درج آگهی لغایت ۹۸/۰۱/۲۶
آخرین مهلت تحویل پیشنهاد قیمت به دبیرخانه شهرداری واقع در نیشابور- میدان امام- ساختمان شهرداری- دبیرخانه ستاد
پایان وقت اداری مورخ ۹۸/۰۲/۰۳ تاریخ بازگشایی پاکات مورخ ۹۸/۰۲/۰۴ ساعت ۱۰ صبح می باشد.
هزینه آگهی مزایده به عهده برندگان مزایده به صورت مساوی می باشد.

ردیف	موضوع مزایده	مبلغ پایه مزایده ماهیانه در سال اول و در سال دوم ۲۰ درصد به مبلغ پیشنهادی متقاضی افزوده می گردد
۱	سالن ورزشی تریابارک واقع در بلوار جمهوری اسلامی	۳۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال
۲	سالن ورزشی فرهنگسرای سمرغ	۲۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال
۳	سالن ورزشی خیابان گشتارگاه سابق	۱۴/۵۰۰/۰۰۰ ریال

فرهاد حسامی-رئیس سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی
۹۷۱۸۸۴۵۰/ش